

DARLLEDIADAU'R BBC I YSGOLION

Byw yn y Wlad

1957-8

Byw yn y Wlad

★

*Darperir gan y BBC
i'r Cyngor Darlledu i Ysgolion
Cymru*

★

RHAGLEN CYMRU
Dydd Llun, 1.40 – 2.00
23 Medi 1957 – 30 Mehefin 1958

★

TYMOR YR HYDREF 1957

I: Plâu yn y wlad · 23 Medi

Y mae brwydr barhaus rhwng y ffermwr a chreaduriaid sy'n difa ei gnydau a'i stoc. Uchod gwelir llwynog a saethwyd. Dros y tudalen gwelir (uchod) dynion yn llenwi tyllau i rwystro'r nwy gwenwynig a yrrir i dyllau'r gwningen rhag dianc. Isod, gyrru nwy gwenwynig o gar i ganol y das i ladd llygod.

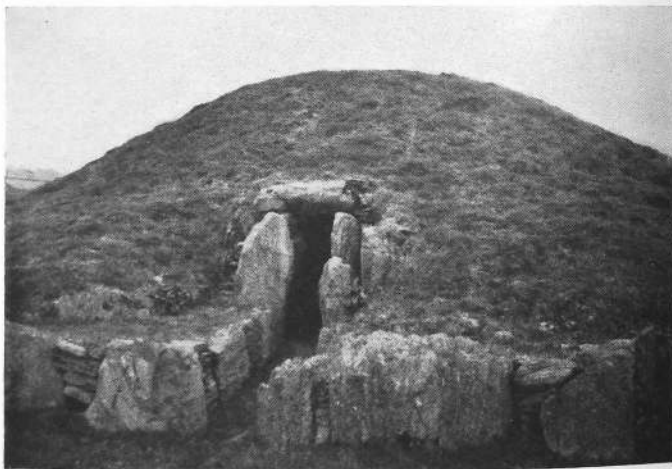
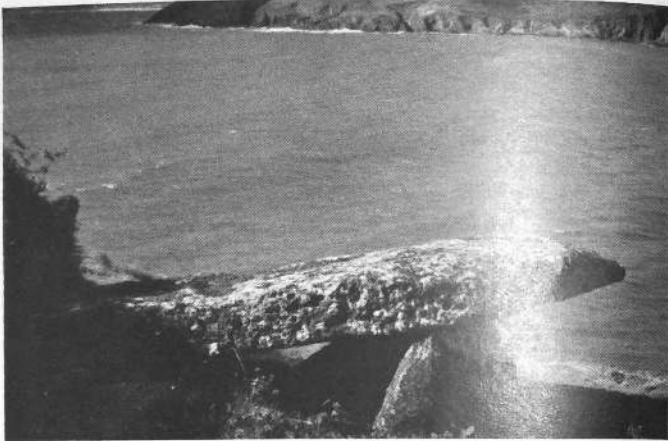
2: Coedwigo · 30 Medi

Torri rhedyn sy'n tyfu o gwmpas coed pinwydd ifainc yng Nghwm Hirnant, ger y Bala.

Isod, dangos i blant ysgol o'r Rhyl sut i osod cloriau i gysgodi coed bychain rhag heulwen cryf.

3: Cloddio · 7 Hydref

Gwelir y gromlech uchod ger Maenorbŷr, Sir Benfro.
Isod, gwelir Bryn-celli-ddu, yn Sir Fôn, carnedd ac ynddi ystafell lle
y cleddid y meirw yn yr Oes Garreg Ddiweddar.

4: Y ffatri laeth · 14 Hydref

Dod â'r laeth i ymyl y ffordd fawr.

Isod, lorïau yn barod i fynd â'r laeth o'r ffatri laeth i wahanol rannau
o'r wlad.

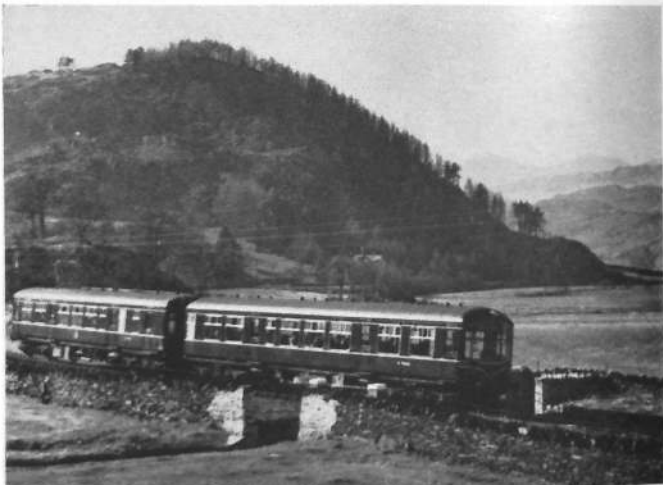
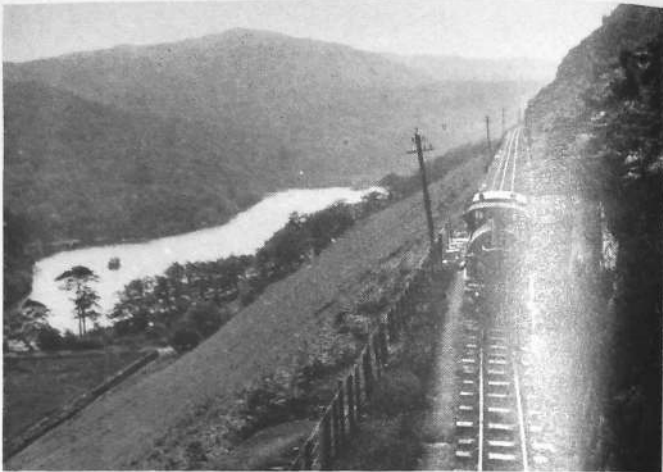

Dyma weithiwr mewn ffatri laeth. Sylwch ar ei ddrillad a'i fenyg gwynion a'i gap gwyn. Rhaid cael glendid.

5: Y trên · 21 Hydref

Gyrrwr y trên yn ei gaban. Isod, gwelir y trên wedi cyrraedd stesion. Sylwch ar y prysurdeb.

Uchod, y rheilffordd sy'n rhedeg trwy ganol y wlad. Isod, math newydd ar drên. Injan ddisl sy'n gyrru hwn; rhed o Landudno i Flaenau Ffestiniog. Gwelir Dyffryn Lledr yn y darlun a chopar'r Wyddfa.

6: Y ffair · 28 Hydref

Uchod, ffair bleser yn y wlad.

Isod gwelir ffair lle y gwerthir anifeiliaid. Cymerwyd y llun hwn yng Nghapel Curig.

7: Gwartheg · 4 Tachwedd

Sylwch mor lân y mae'r beudy uchod. Isod gwelir y mil-feddyg yn rhoi pigiad i fuwch i'w chadw rhag haint arbennig.

12

8: Yr hen blasty · 11 Tachwedd

Dyma lun (uchod) o un o hen blastai Cymru. Isod gwelir rhan o neuadd y cynhelid gwleddoedd ynddi yn y dyddiau a fu.

13

9: Môr ac afon · 18 Tachwedd

Arweinir Afon Dysynni (Sir Feirionnydd) i'r môr drwy'r twnel concrit a welir uchod. (Wyddoch chi pam? Holwch am lefel yr afon.) Rhwystrir y twnel rhag cael ei falu gan donnau trwy osod cannoedd o dunelli o gerrig mawrion bob ochr iddo. Oherwydd bod y cerrig yn suddo rhaid gwneud hyn bob dwy flynedd.

14

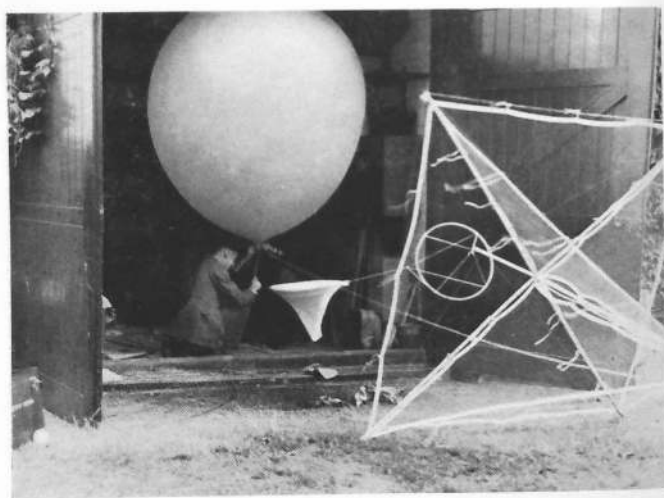

Uchod gwelir Cob Porthmadog a godwyd tua chan mlynedd a hanner yn ôl.

Isod, darlun o'r môr-glawdd a wnaed yn ddiweddar ym Mae Penrhyn, ger Llandudno.

15

10: Y tywydd · 25 Tachwedd

Uchod, gollwng balŵn i fesur cyflymdra'r gwynt. Isod, paratoi balŵn sy'n debyg o godi i 60,000 - 100,000 troedfedd. Defnyddir radar i'w 'weld'. Gellir cael hyd i bob math o wybodaeth trwy'r ddyfais hon.

11: Y Nadolig · 2 Rhagfyr

Plant y pentre (uchod) yn perfformio yn y neuadd.
Isod, cynulleidfa'r pentref yn eu gwyllo. Bydd cyngherddau tebyg drwy'r wlad yr adeg hon o'r flwyddyn.

TYMOR Y GWANWYN 1958

I: Y nyrs · 13 Ionawr

Nyrs yn trin merch fach a losgodd ei choes.

18

Uchod, y nyrs ar ei ffordd i ymweld â (isod) hen bobl yn eu cartref.

19

2: Defaid · 20 Ionawr

Defaid yn yr eira. Yn y cefndir gwelir Cader Idris.

Uchod, defaid ar Fynydd Hiraethog yn bwyta rhisgl coed. Isod, golchi defaid i gael y saim o'u gwlan.

3: Y chwarel · 27 Ionawr

Uchod, chwarel gerrig yn Nyffryn Teifi. Isod, hel y garreg i'w malu.

4: Y cyngerdd · 3 Chwefror

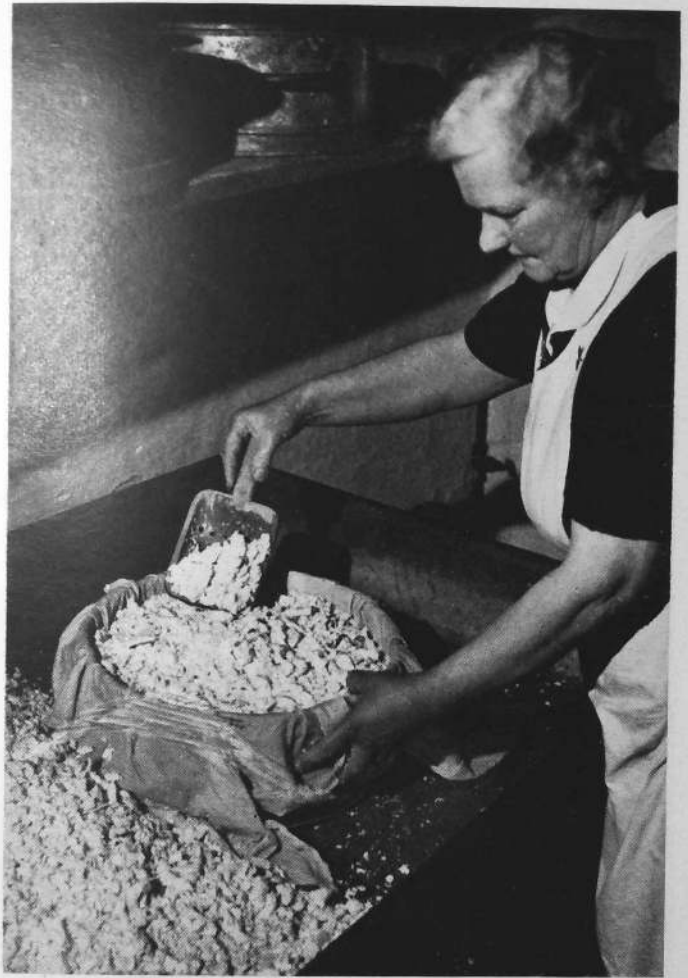
Uchod, chwarae drama yn neuadd y pentref. Isod, neuadd y pentref.

5: Dŵr · 10 Chwefror

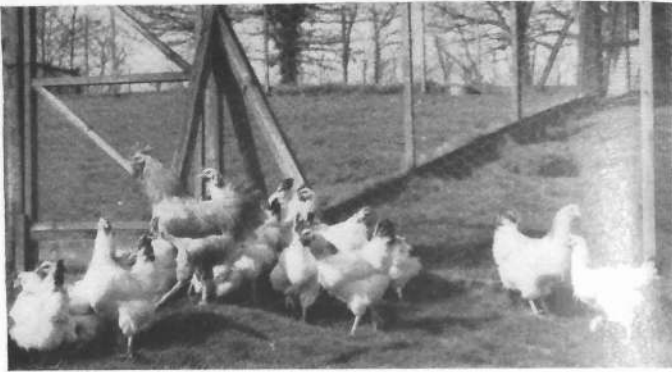
Uchod, gosod peipiau i gario dŵr o'r gronfa-ddŵr. Isod, y gronfa-ddŵr.

6: Gwraig y ffermwr · 17 Chwefror

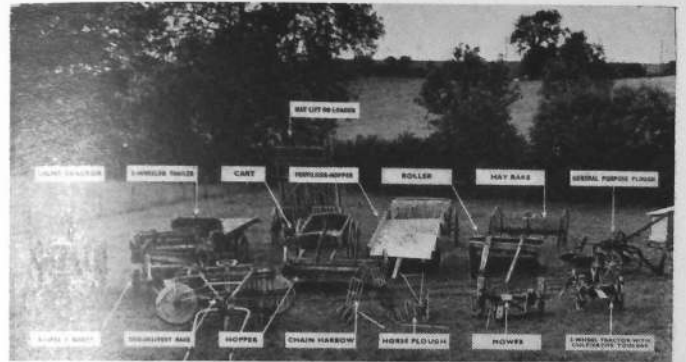
Gwraig y ffermwr yn gwneud caws.

7: Cadw ieir · 24 Chwefror

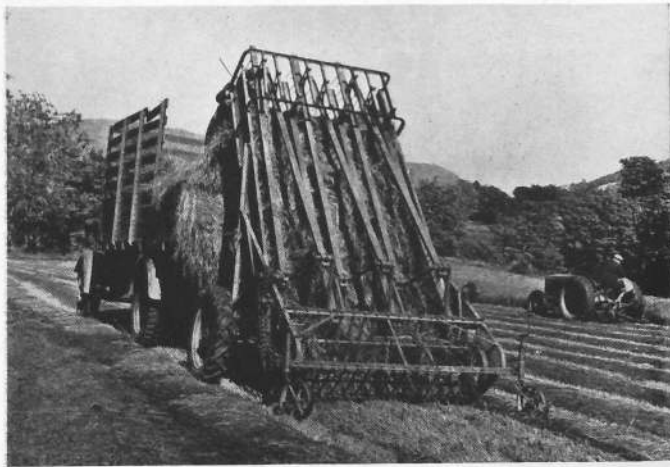

Uchod, cadw ieir yn y wlad. Isod, un o elynion yr ieir.

8: Offer y fferm · 3 Mawrth

Uchod, detholiad o offer y fferm. Isod, torri'r berth.

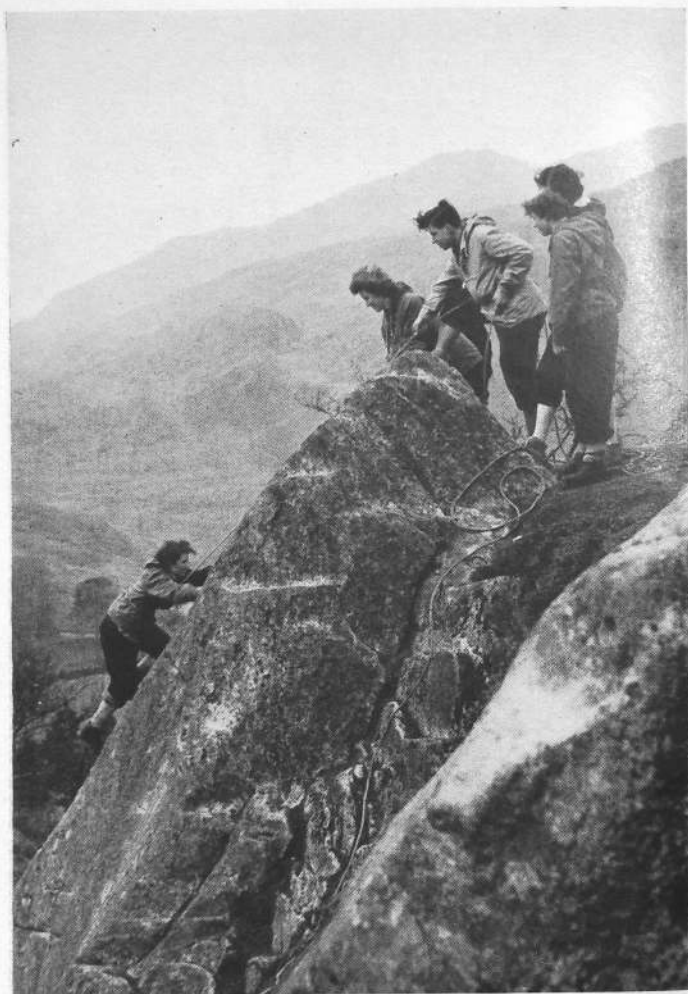
Uchod, codi tatws. Isod, codi gwair i ben y llwyth.

9: Bws y pentref · 10 Mawrth

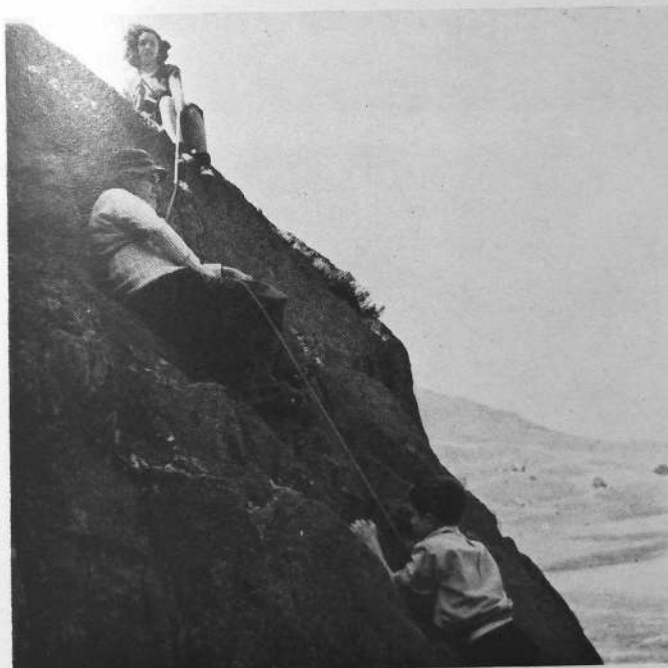

Uchod, y bws yn rhedeg trwy wlad brydferth. Isod, codi teithwyr.

10: Y mynyddoedd · 17 Mawrth

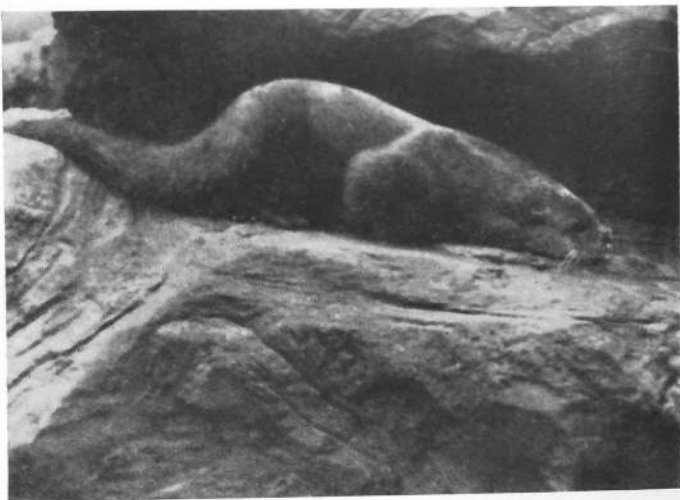

Dysgu dringo yn Eryri.

Uchod, Syr John Hunt yn cynnal dringwr ar raff. Isod, hyfforddi'r ifanc.

11: Y pysgotwr · 24 Mawrth

Uchod, pysgota ar Afon Teifi. Gwaith anodd ydyw cadw'r cwrwgl rhag troi wyneb i waered. Isod, un o elynion y pysgotwr, y dyfrgi.

TYMOR YR HAF 1958

1: Y pentref taclusaf · 21 Ebrill

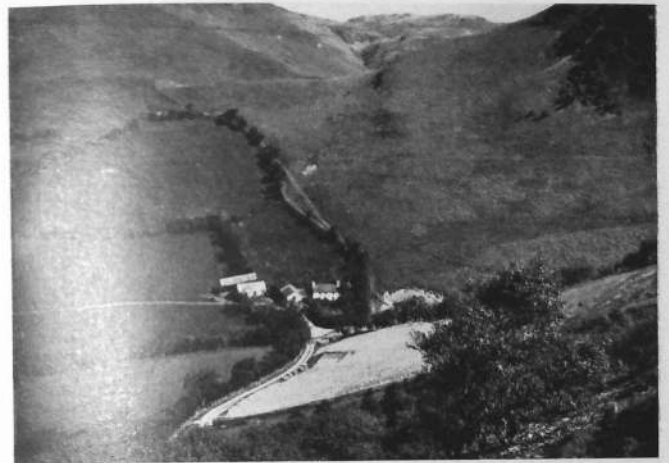
Uchod, dyma fel y dylai pentref edrych. Isod, dyma a adawyd ar gae yn ymyl y pentref ar ôl Gŵyl y Banc.

2: Y sipsiwn · 28 Ebrill

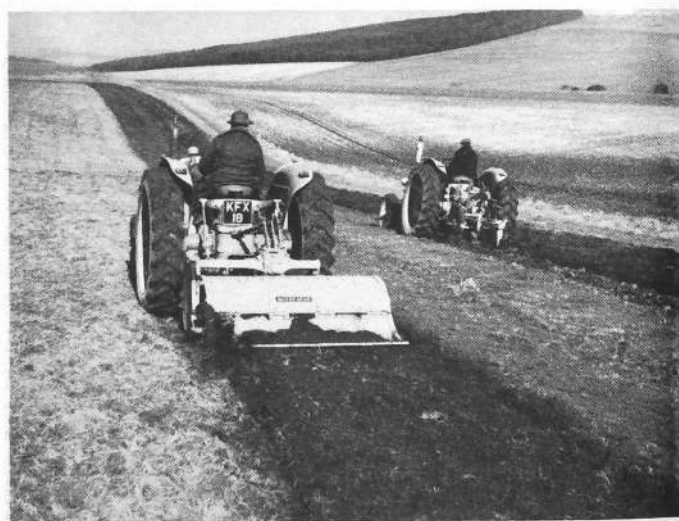

Uchod, sipsiwn wrth eu te. Isod, gwneud pegiau dillad.

3: Fferm fynyddig · 5 Mai

Uchod, fferm ar lethrau'r mynydd. Isod, gwrteithio'r tir.

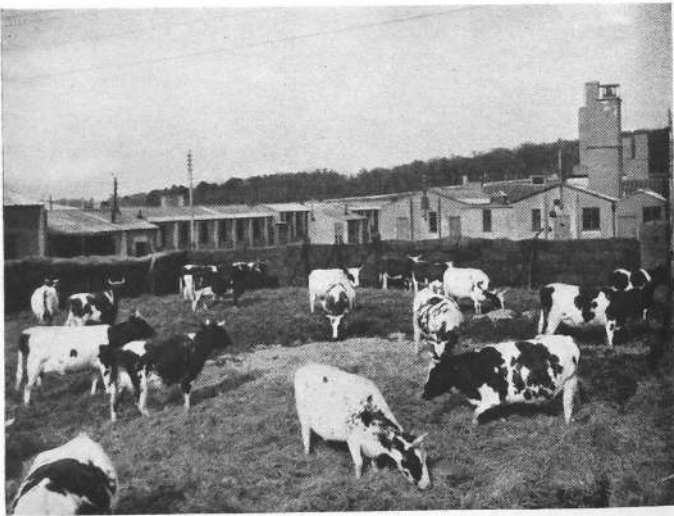
Uchod, y mae angen llawer o galch ar dir fel hyn. Isod, aredig tir a fu'n borfa am flynyddoedd lawer.

4: Ffyrdd y wlad · 12 Mai

Uchod, dyma fel y byddai'r ffyrdd yn yr hen amser. Isod, y mae ffyrdd y wlad wedi gwella, ond eir ati i'w gwneud eto'n well.

5: Yr erodrôm · 19 Mai

Uchod, dyma faes-glanio Y Rhws, ger Caerdydd.
Isod, y tu ôl i'r gwartheg gwelir adeiladau erodrôm Bodorgan, Sir Fôn.

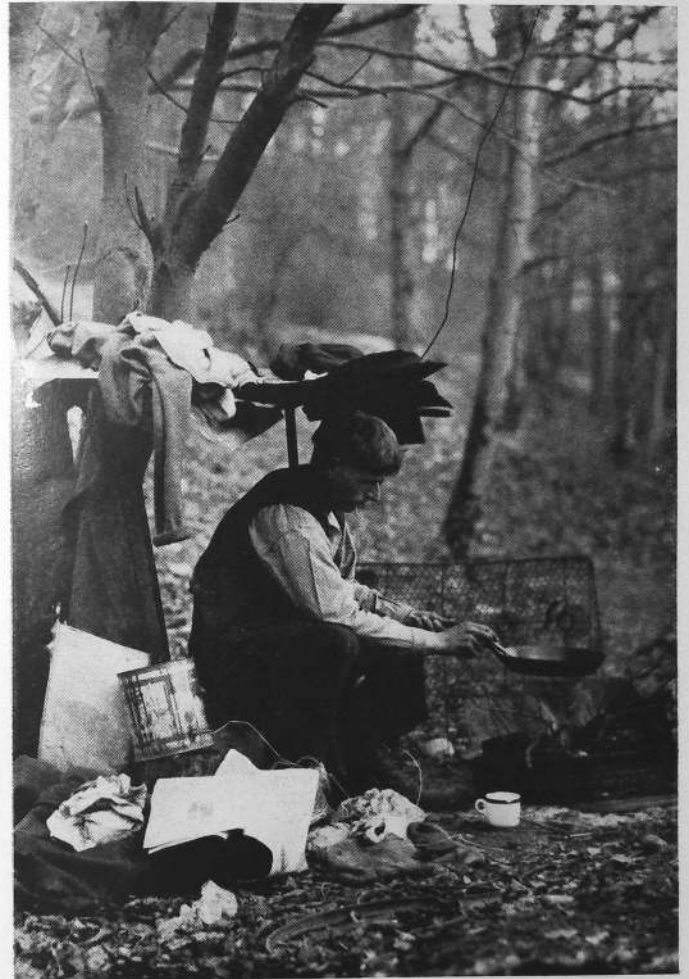
Uchod, awyren fodern (*Vickers Valiant*) yn erbyn cefndir gwledig. Isod, erodrôm yng nghanol y wlad. *Gloster Javelins Mark 1* yw'r awyrennau.

6: Adar a blodau gwylltion · 2 Mehefin

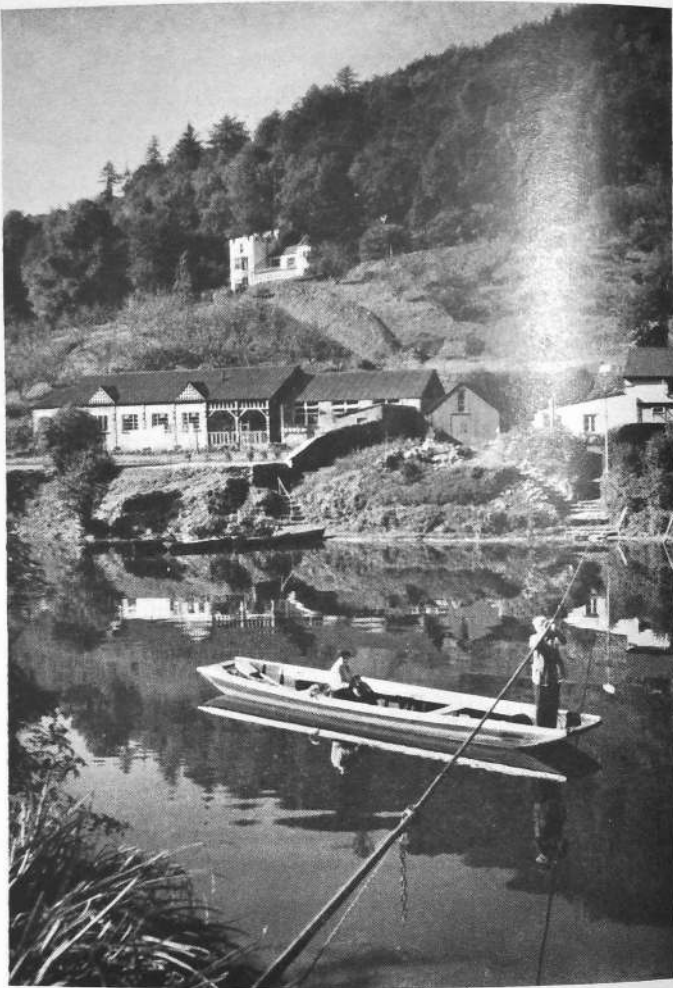
Niwbwrch, Sir Fôn, a Chader Idris – rhannau o'r wlad a warchodir.

7: Y tramp · 9 Mehefin

Paratoi pryd yn yr awyr agored.

8: Yr afon • 16 Mehefin

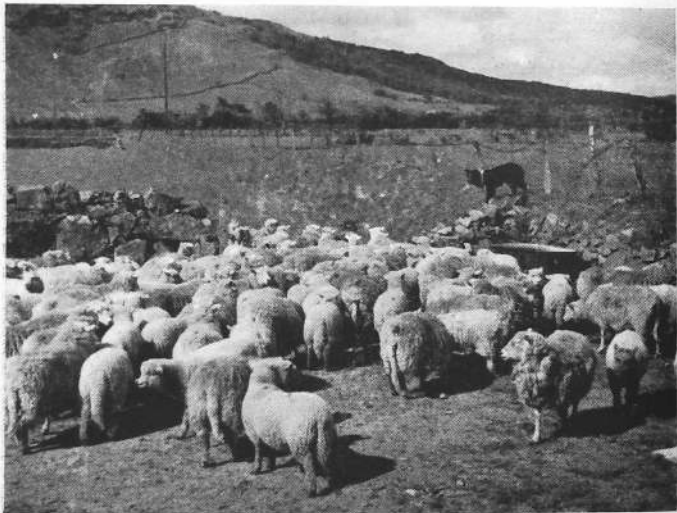

Cychod ar lan Afon Wysg.

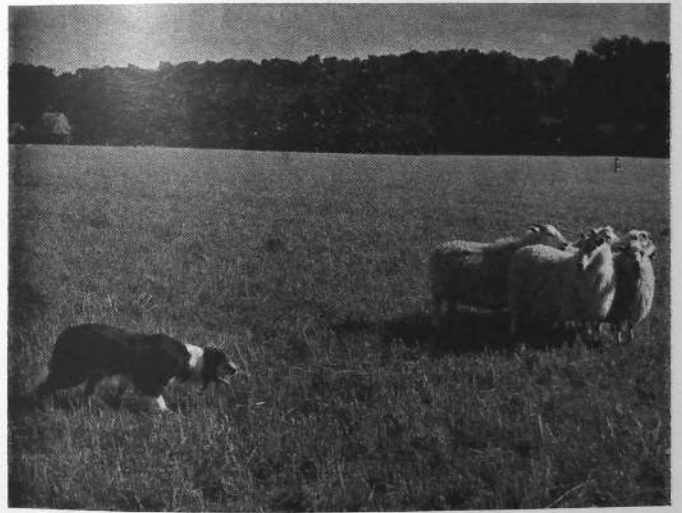

Uchod, melin-ddŵr ar lan yr afon yn Sir Ddinbych. Isod, y crëyr glas wedi'i ddychryn.

9: Ci'r ffermwr · 23 Mehefin

Uchod, y ffermwr a'i gŵn yn edrych i lawr y dyffryn; ac (isod) y ci wedi cyrraedd.

Hel defaid ar lethrau'r Glyder Fawr yn Eryri. Isod, y ci ar ei brawf yn ymryson cŵn-defaid.

10: Y sioe amaethyddol · 30 Mehefin

Uchod, darlun cyffredinol o'r sioe.
Isod, cystadleuaeth cneifio defaid mewn sioe amaethyddol.

*Yr ydym yn ddyledus i'r rhai a ganlyn am ganiatâd
i ddefnyddio'r darluniau:*

- Y WEINYDDIAETH AWYR balŵn tywydd a balŵn peilot, td. 16
 J. ALLAN CASH pysgota, clawt cefn; ffair, td. 11
 SWYDDFA HYSBYSRWYDD GANOLOG beudy, td. 12; peiriannau'r
 fferm, td. 27; llwytho gwair, td. 28; calchu cae, td. 36
 DR E. CECIL CURWEN cromlech, td. 6
 THE DOWLOW LIME AND STEEL CO. LTD. chwarel garreg, td. 2
 LEONARD AND MARJORIE GAYTON Bryn-celli-ddu, td. 6
 BWROD AFONYDD GWYNEDD ceg afon Dysynni, td. 14; cob Porth-
 madog, td. 15
 E. O. JONES lladd rhedyn, td. 5; sipsiwn, td. 34
 FRANK LANE y llwynog, td. 26; dyfrgi, td. 32
 LLEW E. MORGAN Plas Mawr, td. 13; ar y llwyfan, cynulleidfa, td.
 17; chwarel, td. 22; perfformio, td. 23; sioe amaethyddol,
 cneifio, td. 46
 MUSTOGRAPH AGENCY trêrn, td. 9; trin buwch, td. 12; Pumpsaint, td.
 33; sipsiwn, td. 34; gwrteithio, td. 35; hen ffordd, td. 37; dyn a
 chŵn, td. 44; treialon cŵn defaid, td. 45
 NATURE CONSERVANCY Cader Idris, Niwbwrch, td. 40
 PICTURE POST gyrtwr trêrn, td. 9
 PHOTO SERVICES môn neuadd y pentref, td. 23
 POULTRY WORLD icir, td. 26
 DUDLEY STYLES ysbwriel, td. 33
 JOHN TARLTON plant y bwthyn, clawr blaen; gwneud caws, td. 25;
 codi tatws, td. 28; gwella hen borfa, td. 36; Symonds Yat, td. 42
 E. W. TATTERSALL defaid yn yr eira, td. 20; melin ddŵr, td. 43
 H. TEMPEST maes glanio Y Rhws, td. 38
 RONALD THOMPSON planhigfa, td. 5; trêrn disl, td. 10; môr-glawdd
 Bae Penrhyn, td. 15; hel defaid, td. 45
 JOHN TOPHAM y llwynog, td. 3; lladd cwingod, difa llygod, td. 4;
 disgwyl y lori, td. 7; trin y berth, td. 27; lledu'r ffordd, td. 37;
 tramp, td. 41
 REECE WINSTONE Goginan, td. 35; Plas Eglwyseg, td. 13

